

KRIZOVÝ PLÁN

ÚVOD

Krizový plán školy se uplatňuje při řešení krizových situací ve škole. Jeho základem je **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 a Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 21149/2016**. Cílem krizového plánu je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případech podezření či výskytu šikany a návykových látek mezi žáky. Krizovou situací rozumíme především **situaci, která vyžaduje přerušování vyučování v dané třídě** a oddělení jednoho či více žáků od zbytku třídy. S krizovým plánem jsou seznámeni všichni pracovníci školy a je k dispozici u ředitelky školy a na sborovně. Krizový plán obsahuje krizové situace a postupy v krizové situaci s následnou intervencí.

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče jsou informováni kdo je:

Výchovný poradce: Mgr. Petr BRADA
Metodik prevence SPJ: Mgr. Žaneta VONDROVÁ

KRIZOVÉ SITUACE

- AFEKTIVNÍ ZÁCHVAT
- EPILEPTICKÝ ZÁCHVAT
- DÍTĚ POD VLIVEM NÁVYKOVÝCH LÁTEK
- ÚRAZ
- SVÉVOLNÉ OPUŠTĚNÍ TŘÍDY (ŠKOLY)
- NEVYZVEDNUTÍ ŽÁKA ZE ŠKOLY
- KRÁDEŽE A VANDALISMUS
- ŠIKANA

TÝM VÝCHOVNÉ PREVENCE (TVP):

V zařízení byl vytvořen tým výchovné prevence, který řeší krizové situace:

- Mgr. Veronika Černotová – ředitelka školy
- Mgr. Jiřina Kalousková - zástupce ředitelky školy, ved. metodických sdružení 1. a 2. st.
- Mgr. Petr Brada – výchovný poradce
- Mgr. Žaneta Vondrová - školní metodik prevence sociálně patologických jevů
- třídní učitelé

SPOLUPRACUJÍCÍ INSTITUCE

- Speciálně-pedagogické centrum (které má dítě v péči)
- Středisko výchovné péče (které má dítě v péči)
- OSPOD (dle místa bydliště dítěte)

- Preventivní skupina Policie ČR

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA:

- Policie ČR 158
- Hasiči 150
- Záchranná služba 155
- Integrovaný záchranný systém 112

POSTUP V KRIZOVÉ SITUACI "AFEKTIVNÍ ZÁCHVAT"

Primární intervence

1. Zajistit bezpečnost dítěte, které se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních dětí. Uvědomit co nejrychleji osobu, která může vzniklou situaci řešit (ředitelku školy, zástupce ředitelky školy, třídního učitele, osobu konající dozor o přestávkách).
2. Pokud není možné opustit třídu (je třeba řešit vzniklou situaci s ostatními dětmi, či zajistit jejich bezpečnost) je vhodné vyslat „spojku“ (spolehlivé dítě), které situaci oznámí v kanceláři školy (dle situace).
3. Zajistit bezpečnost ostatních dětí.
4. Pokud dítě ihned přebírá zdravotník, pedagog se vrací do třídy.
5. Pokud je nutná přítomnost pedagoga u dítěte v krizové situaci, převezme dozor nad třídou jiný pedagog. Přivolání náhradního pedagoga či jiné osoby do dané třídy, zajistí kancelář školy.

Následná intervence

Další práci s dítětem, či se třídou dle druhu krizové situace zajišťují:

Interní pracovníci

- Školní metodik primární prevence
- Výchovný poradce

Externí pracovníci

- Speciálně-pedagogické centrum (které má dítě v péči)
- Středisko výchovné péče (které má dítě v péči)
- dětská psychiatrie
- OSPOD (dle místa bydliště dítěte)
- Policie ČR

POSTUP V KRIZOVÉ SITUACI "EPILEPTICKÝ ZÁCHVAT"

Epileptický záchvat obvykle odeznívá samovolně během několika minut. U větších záchvatů může dojít k bezvědomí dítěte a generalizovaným svalovým křečím.

Důležité je zabránit úrazu:

1. Nemocného dopravíme na bezpečné místo, z dosahu schodů, topení apod.
2. Z jeho okolí odstraníme předměty, o které by se dítě mohlo v křečích poranit. Je nevhodné násilím bránit křečím, například natahováním a držení končetin. V důsledku křečí dýchacích svalů může dojít ke zblednutí nebo promodráání dítěte. Není však vhodné ho křísit, třeba rozdýcháváním, snažit se vytahovat jazyk z úst, aby nezapadl, nebo

vkładat do úst roubík, aby si dítě nepokousalo jazyk. Takové jednání může zhoršit přístup vzduchu do dýchacích cest.

3. Dítě uložíme do vodorovné polohy a otočíme mu hlavu na stranu. Optimální je stabilizovaná poloha na boku. Dítě může při záchvatu nebo po něm zvýšeně slinit. Je třeba umožnit, aby sliny mohly volně odtékat z úst a zabránilo se riziku jejich vdechnutí. Stabilizovaná poloha je i vhodnou prevencí zapadnutí jazyka u pacientů v bezvědomí se sníženým svalovým napětím. Většina epileptických záchvatů nevyžaduje lékařský zásah.
4. Lékaře je nutné volat, pokud se jedná o první epileptický záchvat v životě nebo o první záchvat určitého druhu u konkrétního pacienta (může se jednat o signál změny charakteru onemocnění, na kterou je třeba léčebně reagovat). Rychlou záchrannou pomoc voláme také v případech, jejichž trvání je pro daného pacienta neobvykle dlouhé, opakují-li se záchvaty několikrát po sobě, nebo když se stav dítěte neupraví do normálu zhruba během čtvrt hodiny po záchvatu a zvláště jsou-li patrné poruchy vědomí, hybnosti, vnímání a jiné. Lékařské ošetření je nutné samozřejmě i v případech, kdy se dítě při záchvatu viditelně poraní nebo při podezření na vnitřní poranění.

POSTUP V KRIZOVÉ SITUACI "DÍTĚ POD VLIVEM NÁVYKOVÝCH LÁTEK"

V případě zjištění držení návykových látek, popřípadě zneužití návykové látky žákem pedagog postupuje:

1. Pedagogický pracovník zabrání žákovi, žákům v distribuci, popřípadě konzumaci návykové látky, látku odebere a zajistí, ale netestuje žáka, žáky na zneužití návykových látek.
2. Ihned informuje vedení školy o dané situaci.
3. Zadržanou látku testuje u žáků, kde rodiče dali souhlas. V případě, kde není souhlas, látka se zabalí a uloží dle pokynu ŠMP. Netestuje se.
4. Pedagogický pracovník neprodleně informuje zákonné zástupce žáka, v případě akutního ohrožení zajistí odbornou pomoc lékaře.
5. Provede se stručný písemný záznam o dané situaci opatřený podpisy svědků a podpisem žáka, u kterého byla látka zjištěna. Záznam je uložen v písemné agendě školního metodika prevence.
6. V případě zjištění výskytu návykové látky vedení školy informuje Policii ČR. Zástupcům Policie ČR je předána látka a kopie záznamu o situaci. V případě zadržení alkoholu je vrácen zákonným zástupcům žáka.
7. Žák podezřelý z držení a ze zneužití návykové látky, pokud jeho stav nevyžaduje lékařskou pomoc, musí být do příjezdu Policie ČR držen v izolaci pod dohledem pedagogického pracovníka nepřetržitě. Nikdo z pedagogů nesmí provést u žáka osobní prohlídku.
8. Školní metodik prevence písemně informuje o situaci OSPOD dle příslušného místa trvalého bydliště žáka.
9. Udělí se žákovi kázeňská opatření v souladu se školním řádem.

Je-li žák pod vlivem drog a jeho život je ohrožen:

- zavolat záchrannou službu a nechat žáka odvézt do nemocnice
- informovat okamžitě zákonné zástupce o dané situaci
- přivolat zákonné zástupce do školy a dohodnout se na dalším postupu

- doporučit zákonným zástupcům, aby vyhledali odborníka a informovali se o možnostech léčby, případně jim poskytnout kontakt na příslušné poradenské pracoviště

Je-li žák pod vlivem drog a jeho život není ohrožen:

- ihned informovat zákonné zástupce o situaci, přivolat je do školy, předběžně zjistit, o jakou drogu se jedná a jak dlouho ji žák užívá
- škola doporučí zákonným zástupcům návštěvu lékaře a informuje je o nutnosti odborné péče

POSTUP PŘI KRIZOVÉ SITUACI "ÚRAZ"

Školní úraz je úraz, který se stal žákovi při vyučování ve škole, při výletech, exkurzích organizovaných školou. Školním úrazem není úraz, který se stal např. na cestě do školy a zpět.

1. Zjistit poranění, popř. je konzultovat se zdravotníkem školy, ošetřit zranění.
2. Informovat ředitelku školy nebo zástupce ředitelky školy.
3. Zavolat lékařskou službu nebo zajistit postiženému doprovod dospělou osobou k lékaři.
4. Oznamit skutečnost zákonným zástupcům žáka, požádat je o převzetí dítěte.
5. Provést zápis do knihy úrazů, popř. vyplnit záznam o úrazu.
6. Informovat třídního učitele, není-li pedagogický pracovník sám třídním učitelem.

Problematiku evidence úrazů dětí, žáků a studentů řeší vyhláška č. 64/2005 Sb., ve znění vyhlášky č. 57/2010 Sb. (dále jen „vyhláška“) v platném znění.

1. V případě úrazu žáka bude zákonný zástupce neprodleně informován pracovníkem školy telefonicky nebo prostřednictvím ŽK.
2. **V případě úrazu, který si žádá rychlé odborné lékařské ošetření, kontaktuje škola neprodleně rychlou lékařskou pomoc a zajišťuje doprovod do zdravotnického zařízení.** Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během vyučování ve třídě, na chodbě nebo hřišti jsou žáci povinni hlásit ihned svému třídnímu učiteli nebo jinému vyučujícímu, který o něm provede zápis do knihy úrazů.
3. **Zápis do knihy úrazů** - evidují se zde všechny úrazy žáků (dále jen „úrazy“), ke kterým došlo při činnostech uvedených v § 29 odst. 2 školského zákona (pozn.: zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění), tzn. úrazy, které vznikly: - při vzdělávání, - při činnostech přímo souvisejících se vzděláváním, - při poskytování školských služeb. **Zápis v knize úrazů se musí provést nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se škola o úrazu dozví.**

V knize úrazů musí být uvedeno: - pořadové číslo úrazu, - jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození zraněného, - popis úrazu, - popis události, při které k úrazu došlo, včetně údaje o datu a místě události, - zda a kým byl úraz ošetřen, - podpis zaměstnance právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, který provedl zápis do knihy úrazů, - další údaje, pokud jsou potřebné k sepsání záznamu o úrazu.

POSTUP PŘI KRIZOVÉ SITUACI "SVÉVOLNÉ OPUŠTĚNÍ TŘÍDY, ŠKOLY"

Svévolné opuštění školy je posuzováno jako závažné porušení řádu školy.

1. Pokus o přivolání žáka.
2. V případě neúspěchu nahlášení události vedení školy.
3. Oznámení situace zákonnému zástupci žáka.
4. Řešení přestupku dle školního řádu s přihlédnutím k individuálnímu přístupu k žákovi.

POSTUP PŘI KRIZOVÉ SITUACI "NEVYZVEDNUTÍ ŽÁKA ZE ŠKOLY"

Při nevyzvednutí žáka ze školy zákonným zástupcem (jím pověřenou osobou) postupuje vyučující poslední vyučovací hodiny takto:

1. Kontaktuje zákonného zástupce (kontakty jsou v seznamu žáků třídy).
2. Při neúspěchu informuje vedení školy a volá Policii ČR (tel.: 158).
3. Následně informuje třídního učitele, který ve spolupráci s výchovnou poradkyní uvědomí OSPOD dle bydliště dítěte.
4. V průběhu řešení situace poskytuje součinnost třídnímu učiteli a výchovnému poradci.

POSTUP PŘI KRIZOVÉ SITUACI "KRÁDEŽ"

Žáci jsou vedeni tak, aby dokázali rozpoznat protiprávní jednání. V případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásí věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Postup při nahlášení krádeže žákem:

1. O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.
2. Událost ohlásit vedení školy.
3. Věc ohlásit Policii ČR nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce) o této možnosti.
4. V případě, že je znám pachatel mladší 18 let, nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany dětí a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

POSTUP PŘI KRIZOVÉ SITUACI "VANDALISMUS"

Preventivní postup proti vandalismu:

1. Každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil a škola bude požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.
2. V rámci poučení o BOZP upozorňovat žáky na jednání, které vede k poškozování majetku a jak se takovému jednání vyhnout.

Postup při vzniku škody

1. O vzniklé škodě na školním majetku je třeba vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka. V případě, že viníka škola zná, může na něm (zákonným zástupci) vymáhat náhradu škody. Pokud nedojde mezi zákonným zástupcem nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

POSTUP PŘI KRIZOVÉ SITUACI "ŠIKANA"

Na prevenci šikany i při řešení jednotlivých případů spolupracují pedagogičtí pracovníci. Je zajišťován dozor nad žáky během přestávek. Prevence řešení šikany je začleňována do výukových předmětů. Žáci jsou pravidelně seznamováni s formou šikany. Programy primární prevence šikany jsou zaměřeny na podporu dobrých vztahů ve skupině, vymezení přijatelného a správného jednání. Seznámení s projevy chování agresora, pocity agresora i oběti.

1. Všichni pedagogičtí pracovníci sledují chování žáků a k žákům zachovávají profesionální přístup.
2. Třídní učitel je v pravidelném kontaktu se žáky a zajímá se o jejich problémy a jejich vzájemné vztahy.
3. V případě konfliktů se pokouší zjistit příčinu a snaží se zamezit dalšímu rozvoji.
4. V případě podezření na výskyt šikany nebo chování, ze kterého by šikana mohla vzniknout, neprodleně každý z pedagogů informuje třídního učitele.
5. Třídní učitel ihned upozorní výchovného poradce na problém.
6. Výchovný poradce provede v případě podezření vyšetřování a informuje vedení školy.
7. V případě prokázání šikany výchovný poradce ve spolupráci s vedením školy informuje rodiče agresora a rodiče oběti.
8. Agresorům se udělí stupeň kázeňských opatření a další postup se řídí Metodickým pokynem MŠMT 24-246/2008-6, čl. 7, 8, a9 podle závažnosti zjištěných skutečností.

POSTUP - Učitel je svědkem šikany – brutálního násilí:

2. Bezprostřední záchrana oběti! Odvést oběť okamžitě ze třídy.
3. Domluvit se s ostatními pedagogy na spolupráci při vyšetřování.
4. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (dát oběti napít, zajistit lékařské vyšetření)! Po návratu od lékaře nepouštět oběť zpět do třídy.
5. Kontaktovat zákonné zástupce oběti – při rozhovoru se zákonnými zástupci se vyvarovat slovu šikana, lépe je používat trápené nebo ubližované dítě. Hovořit s nimi „na rovinu“, ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout se se zákonnými zástupci, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte
6. Ohlásit celou věc policii.
7. Následuje vlastní vyšetřování.

POSTUP – Učitel se o šikaně dozví:

1. Zjistit podrobnosti
2. Kontaktovat zákonné zástupce – (ne v přítomnosti dítěte!!), při rozhovoru se zákonnými zástupci nemluvit o šikaně, pouze si ověřit signály (pomočování, zvraty v chování, noční děsy, poškozené věci, změny v chování, zhoršení prospěchu atd. Vyžádat souhlas zákonných zástupců k vyšetřování, zdůraznit zájem na bezpečí dítěte.
3. Podepsat souhlas k vyšetřování.
4. Ve spolupráci s kolegy zahájit šetření.

5. Nalezení vhodných svědků.

POSTUP – Vyšetřování šikany

1. Upozornit na provádění zápisu.
2. Nenaléhat, nechat říci účastníky to, co chtějí.
3. Účast třetí osoby při vyšetřování proti obvinění ze strany zákonných zástupců.
4. Pokračuje pomoc a podpora oběti. Zajistit ochranu oběti – nechat ji bezpečně odejít ze školy (informovat zákonné zástupce) nebo zajistit její ochranu! Agresorům oznámit, jak budou postiženi v případě, že oběť znovu napadnou (např. při jakémkoli náznaku šikánování bude případ nahlášen policii). Ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných.
5. Pro potrestání agresora využít výchovných opatření – viz Školní řád. Při pokročilých, brutálních a kriminálních šikanách spolupráce zejména s PPP, orgánem sociálně právní ochrany dětí a Policií ČR.

Ve všech krizových situacích, kde si není pedagogický pracovník jist správným postupem, kontaktuje výchovného poradce, případně metodika prevence patologických jevů.

Pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s aktualizací krizového plánu dne 24.11.2022 na poradě za 1. čtvrtletí 2022/2023.

Krizový plán platný od 25.11.2022

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, Bruntál,
Rýmařovská 15
příspěvková organizace
IČ: 608 02 669 552 300 60

Mgr. Veronika Černotová, ředitelka školy